

Obszary ryzyka wystąpienia znaczących uszczupień podatkowych oraz nieprawidłowości skutkujące zaniżeniem dochodów budżetu państwa.

Analizując wyniki postępowań kontrolnych prowadzonych w Urzędzie Kontroli Skarbowej w Krakowie w ramach realizacji zadań wynikających z ustawy o kontroli skarbowej zauważyć można obszary działalności w których występują wysokie uszczuplenia podatkowe oraz rodzaje nieprawidłowości skutkujące zaniżeniem dochodów budżetu państwa.

I. Uszczuplenia podatkowe w branży obrotu paliwami płynnymi.

Kontrole w podmiotach zajmujących się obrotem paliwami oraz produktami ropopochodnymi wykazały przypadki sprzedaży paliw wytworzonych we własnym zakresie w drodze mieszania produktów naftowych oraz sprzedaży produktów ropopochodnych o parametrach zbliżonych do oleju napędowego jako pełnowartościowych paliw bez płacenia należnego podatku akcyzowego. Dla ukrycia nielegalnego procederu nieuczciwi podatnicy tworzą sieć podmiotów, które w rzeczywistości nie prowadzą działalności gospodarczej, a ich jedynym celem jest wprowadzenie do obrotu nielegalnych paliw i ukrycie faktycznie działających i zarządzających nielegalnym procederem osób.

II. Uszczuplenia podatkowe w branży obrotu złomem.

Fikcyjne wewnątrzwspólnotowe dostawy złomu do nieistniejących podmiotów na terytorium innych państw Unii Europejskiej korzystające z preferencyjnej stawki podatku VAT (0 %), faktury VAT od podmiotów nieprowadzących działalności gospodarczej legalizujące zakup złomu niewiadomego pochodzenia to najczęściej spotykane nieprawidłowości skutkujące milionowymi uszczupleniami skarbu państwa w zakresie podatku od towarów i usług oraz podatkach dochodowych.

III. Nieujawnione źródła przychodów.

Kontrole w zakresie nieujawnionych źródeł przychodów stwierdzają, że osoby fizyczne ponoszące gotówkowe wydatki na zakup np. nieruchomości, wartościowych ruchomości, dóbr luksusowych, dokonujące dopłat do kapitału podmiotów gospodarczych, udzielające znacznych kwotowo pożyczek, lokujące środki pieniężne w instytucjach finansowych niejednokrotnie nie mają pokrycia w przychodach uzyskanych w danym roku oraz w mieniu zgromadzonym w latach poprzednich.

IV. Posługiwanie się pustymi fakturami VAT w celu zaniżenia zobowiązań podatkowych.

Jednym z nieuczciwych sposobów zaniżania zobowiązań podatkowych w podatkach dochodowych oraz podatku od towarów i usług jest posługiwanie się fakturami VAT nie dokumentującymi rzeczywistych transakcji gospodarczych. Najczęściej przedmiotem pustych faktur VAT są usługi budowlano remontowe, usługi badania i analizy rynku; usługi marketingowe; usługi reklamowe; doradztwa; usługi transportowe. Niejednokrotnie dla udokumentowania i uwiarygodnienia świadczenia usług, które w rzeczywistości nie były wykonane podatnicy posługują się bezwartościowymi opracowaniami lub publikacjami ściągniętymi z Internetu.

V. Zaniżanie przychodów podlegających opodatkowaniu.

Nieprawidłowością skutkującą uszczupleniem należności skarbu państwa w zakresie podatku od towarów i usług i podatków dochodowych jest zaniżanie przychodów ze sprzedaży towarów i usług. Z powyższym zjawiskiem najczęściej spotkać się można w przypadku sprzedaży nieruchomości, samochodów, akcji lub udziałów w spółkach prawa handlowego, w

przypadkach sprzedaży przedsiębiorstw lub ich zorganizowanych części, przy świadczeniu usług najmu lub dzierżawy pomiędzy podmiotami powiązаныmi osobowo lub kapitałowo.

VI. Prowadzenie niezarejestrowanej działalności gospodarczej.

Stały wzrost wartości nieruchomości spowodował, że dochodową działalnością stał się obrót budynkami, lokalami mieszkalnymi oraz lokalami użytkowymi. Podatnicy – osoby fizyczne dokonując sprzedaży nabytych nieruchomości lub ich części nie traktowali jako działalności gospodarczej lecz deklarowali, że osiągnięte dochody przeznaczą w ciągu dwóch kolejnych lat na nabycie nowych nieruchomości, korzystając tym samym ze zwolnienia od opodatkowania osiągniętych przychodów zryczałtowanym podatkiem dochodowym od osób fizycznych. Wysoki procent osób nierejestrujących faktycznie prowadzących działalność gospodarczą odnotować należy w przypadku handlu za pośrednictwem portali internetowych oraz w branży usług budowlano remontowych.

VII. Nieewidencjonowanie obrotów za pośrednictwem kas rejestrujących.

Do najczęstszych przypadków nie ewidencjonowania obrotu na kasach fiskalnych z tytułu sprzedaży na rzecz osób fizycznych nie prowadzących działalności gospodarczej dochodzi w dziedzinie handlu, gastronomii oraz w przypadku świadczenia usług transportu osób. Mając na uwadze liczbę podmiotów obowiązanych do rejestrowania sprzedaży za pośrednictwem kas fiskalnych, obroty osiągnięte przez te podmioty w skali kraju, a tym samym potencjalne wpływy do budżetu państwa z tego tytułu, kontrola wywiązywania się przez podatników z powyższego obowiązku stanowi ważne zadanie kontroli skarbowej.

VIII. Na przestrzeni okresu I 2009r. – VI 2009r. uszczuplenia podatkowe stwierdzone w toku kontroli realizowanych przez Urząd Kontroli Skarbowej w Krakowie w poszczególnych tytułach podatkowych przedstawiały się następująco:

Tytuł	I – VI 2009r.
Podatek od towarów i usług	79.385.850 zł
Podatek akcyzowy	34.587.439 zł
Podatek dochodowy od osób prawnych	31.855.210 zł
Podatek dochodowy od osób fizycznych	5.485.431 zł